

Починаючи з 6-місячного віку екстенсивність інвазії різко зростає і досягає максимального рівня у молодих тварин віком 1-2 роки – 31,2%.

Зі збільшенням віку тварин виявлено закономірність щодо зменшення екстенсивності інвазії з мінімальним показником у тварин старше 6-річного віку (5,7%).

Таку динаміку поширення акарозів серед котів різного віку можна пояснити формуванням імунітету у тварин. У кошенят і молодих котів імунна система знаходиться у стані становлення. В цей час імунні реакції організму ще не зовсім сформовані. Відповідно відбувається масове зараження тварин і інтенсивність акарозної інвазії є досить високою.

Інформація щодо проведених нами досліджень вікових особливостей поширення акарозів серед котів різного віку узгоджується з експериментальними даними абсолютної більшості науковців. Узагальнюючи доступні нам літературні джерела можна говорити про високу чутливість до акарозів саме молодих тварин до 1,5-річного віку [2, 3 та ін.].

Отже, нами виявлено чітку залежність показника захворюваності котів на акарози від їхнього віку, з максимальним показником екстенсивності інвазії у молодих тварин – від 6 місяців до 2 років.

Список використаних джерел

1. Жемчуева Г. В. Особенности арахноэнтомозов у домашних животных в городских условиях. *Материалы VIII Междунар. конгресса по проблемам вет. медицины мелких домашних животных*. М., 2000. С. 268–270.
2. Іринчук В. В. Особливості епізоотології демодекозу собак у умовах великого міста : Зб. матеріалів I міжнар. наук.-практ. конф. з проблем дрібних тварин. Одеса, 2002. С. 43–44.
3. Титаренко А. М. До епізоотології демодекозу собак у м. Києві. *Тез. доп. 2-ої конф. профес.-виклад. складу і аспірантів навч.-наук. інституту вет. медицини, якості і безпеки продукції АПК НАУ. К.*, 2003. С. 66–67.

УДК 619:616.993

Добра Н. В., студентка II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Просяний С. Б., кандидат с.-г. наук, доцент,

Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ АКАРОЗІВ КОТІВ У СНЯТИНСЬКОМУ РАЙОНІ

Значне поширення арахнозів обумовлено зростання концентрації поголів'я собак і кішок, збільшенням популяції бродячих тварин (джерел інвазії), утриманням собак і кішок на низькому рівні ветеринарного обслуговування. Епізоотологія акарозів котів на території України залишається досить складною, іноді навіть неконтрольованою. За чисельними повідомленнями дослідників у м'ясоїдних широко рееструються акарози. Інвазованість ними досліджених тварин іноді сягає до 100% [1, 2].

Зважаючи на вплив різноманітних абіотичних та біотичних факторів щодо перебігу акарозів котів, існує необхідність проведення постійного моніторингу даних патологій, який би враховував територіальні особливості їх поширення.

В зв'язку з цим було поставлено за мету вивчення поширення акарозів котів в умовах Снятинського району Івано-Франківської області. В основу аналізу з вивчення поширення акарозів котів в умовах даного регіону були покладені дані закладів ветмедицини Снятинського району за період із 2016 по 2019 рр. Усі випадки акарозів котів були підтверджені спеціальними акарологічними методами досліджень.

Аналіз епізоотичної ситуації відносно акарозів котів згідно документів обліку клінік даного регіону показаний в табл. 1.

Таблиця 1. Динаміка акарозів котів за 2016-2019 роки (за даними статистичної інформації закладів ветмедицини Снятинського району)

Інвазія		Рік				Всього
		2016	2017	2018	2019	
Кількість обстежених	гол	453	510	506	498	1967
Кількість уражених на акарози	гол	63	75	86	79	303
	%	13,9	14,7	17,0	15,9	15,4
З них виявлено: нотоєдроз	гол	35	44	36	35	150
	%	7,7	8,6	7,1	7,0	7,6
отодектоз	гол	18	20	30	28	96
	%	4,0	3,9	5,9	5,7	4,9
демодекоз	гол	10	11	20	16	57
	%	2,2	2,2	4,0	3,2	2,9

За даними амбулаторних журналів закладів ветмедицини Снятинського району за останні 4 роки було досліджено 1967 котів різних вікових груп та порід, з них уражених на акарози виявлено 303 голови або 15,4% від кількості обстежених тварин. Аналіз частоти виникнення акарозів впродовж досліджуваного періоду свідчить, що в даному регіоні існують стаціонарні вогнища нотоєдрозу, отодектозу та демодекозу.

Найбільш поширеними серед збудників арахнозних інвазій є представники родини Sarcoptidae якими являються *Notoedres cati* – 7,6% від усіх досліджених тварин. Також значного поширення набули кліщі родини Psoroptidae (*Otodectes cynotis*) – 4,9%. Найменший відсоток (2,9%) поширення мають кліщі *Demodex cati*. При цьому досить багато тварин уражені поліінвазіями. В процесі досліджень було неодноразово виявлено котів, хворих одночасно на нотоєдроз та отодектоз, при чому у віці старше 6 місяців. У таких тварин, крім збудника нотоєдрозу, при мікроскопічному дослідженні в 15-23% випадків виявляли кліща *Otodectes cynotis*.

Встановлено, що екстенсивність нотоєдрозної інвазії була найвищою у 2017 році – 8,6%, потім вона поступово знизилась до 7% в 2019 році. Найвища екстенсивність отодектозної інвазії була зареєстрована в 2018 році – 5,9%.

Найвищу екстенсивність демодекозної інвазії виявлено в 2018 році – 4%, а найнижчу в 2016-17 рр. – 2,2%.

Таким чином, дослідження, які були проведені нами в умовах закладів ветеринарної медицини Снятинського району та власні спостереження показали, що акарози відносяться до поширених захворювань котів. Отримані нами дані підтверджують результати спостережень інших авторів, які вказують на широке розповсюдження акарозів цього виду тварин у багатьох містах України та інших країн [3, 4 та ін.].

Список використаних джерел

1. Бакшеев В. П. Болезни собак и кошек. Х., 2000. 340 с.
2. Обуховська О. В. [та ін.]. Вивчення секундарної мікрофлори при демодекозних ураженнях шкіри у собак. Вет. медицина : міжвід. темат. наук. зб. Х., 2006. Вип. 86. С. 264–266.
3. Майборода Е. А. Арахноэнтомозы домашних животных Украины и Юга России. Научные достижения в галузі ветеринарної медицини : зб. матеріалів науч.-прак. конф. молодих вчених. Х., 1997. С. 32–33.
4. Іринчук В. В. Особливості епізоотології демодекозу собак в умовах великого міста : Зб. матеріалів I міжнар. наук.-практ. конф. з проблем дрібних тварин. Одеса, 2002. С. 43-44.

УДК 619:576.8:618.1:636.7/8

Довгий С.В., студент II курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Керничний С.П., кандидат вет. наук, доцент,
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ГІНЕКОЛОГІЧНА ПАТОЛОГІЯ У СУК З ХРОНІЧНИМ ПЕРЕБІГОМ

Питання збереження відтворювальної здатності сук, а отже, попередження виникнення різноманітних видів гінекологічної патології репродуктивних органів у собаківництві є досить актуальним.

Слід зазначити, що порушення функціонування репродуктивної системи супроводжується не тільки припиненням здатності до відтворення, а також є вагомим фактором у виникненні системних хвороб, які часто призводять до загибелі тварини.

Серед патології матки у сук найчастіше трапляється піометра (рееструють у 6–7% поголів'я тварин), хронічний ендометрит, залозистокістозна гіперплазія ендометрію тощо. На другому місці – ураження піхви й зовнішніх статевих органів: випадіння піхви, доброякісні та злоякісні пухлини, вагініт, який частіше виявляють у молодих нестатевозрілих самок. Хвороби органів репродуктивної системи і молочної залози становлять у сук 13,5% загальної патології домашніх тварин.

Хронічний гнійно-катаральний ендометрит розвивається з гострого після-родового гнійно-катарального або як ускладнення хронічного катарального ендометриту. За характером ексудату і прояву хвороби розрізняють хронічний катаральний, хронічний гнійно-катаральний і хронічний прихований ендометрит. З статевих органів виділяється слизисто-гнійний ексудат з домішками крові. Матка збільшена без ригідності з флюктуацією, що виявляється при